

62010CJ0417

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2012. gada 29. martā (*)

“Tiesībie nodokļi — Tiesā, kura nodokļu jomā pieņem nolikumu pārdarīt instancā, izskatīšanas stadijā esošu tiesvedību izbeigšana — Tiesā būtu jāaunprātā izmantošana — LES 4. panta 3. punkts — Līguma garantētās brīvības — Nediskriminācijas princips — Valsts atbalsts — Pienākums nodrošināt Savienības tiesību efektīvu piemērošanu”

Lieta C-417/10

par līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko Corte suprema di cassazione (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2010. gada 27. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 23. augustā, tiesvedībā

Ministero dell'Economia e delle Finanze

un

Agenzia delle Entrate

pret

3M Italia SpA .

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [J.-C. Bonichot], tiesneši A. Prehala [A. Prechal], L. Bejs Larsens [L. Bay Larsen], K. Toadere [C. Toader] un E. Jarašāns [E. Jarašiūnas] (referenti),

ģenerālvokāle E. Šārpstone [E. Sharpston],

sekretāre A. Impellicēri [A. Impellizzeri], administratore,

ģemot vērā rakstveida procesā un 2011. gada 22. septembra tiesas sēdī,

ģemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

—

3M Italia SpA vērā — G. Iannotta, avvocato,

—

Itālijas valdības vērā — G. Palmieri, pārstāve, kurai palīdz P. Gentili, avvocato dello Stato,

—

ģrijas vērā — D. O'Hagan, pārstāvis,

—
Apvienotās Karalistes valdības vārdā – H. Walker, pārstāve,
—

Eiropas Komisijas vārdā – E. Traversa un R. Lyal, pārstāvji,

ņemot vērā pārcēnerladvokātes uzklaušanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez
cēnerladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1

Līgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par tiešo nodokļu jomā pastāvošo Savienības tiesību
interpretāciju.

2

Šis līgums ir iesniegts tiesvedībā starp Ministero dell'Economia e delle Finanze (Ekonomikas un
finanšu ministrija) un Agenzia delle Entrate (ieņēmumu dienests), no vienas puses, un 3M Italia
SpA (turpmāk tekstā – “3M Italia”), no otras puses, par šīs sabiedrības laikā no 1989. līdz 1991.
gadam izmaksāto dividenžu aplikšanu ar nodokli.

Atbilstošās tiesību normas

3

Dekrētlikuma Nr. 40/2010 (2010. gada 26. marta GURI Nr. 71), kurš ar izdarītajiem grozījumiem
tīcis pārveidots par Likumu Nr. 73/2010 (2010. gada 25. maija GURI Nr. 120; turpmāk tekstā –
“Dekrētlikums Nr. 40/2010”), 3. panta 2.a punkts ir izteikts šādā redakcijā:

“Lai nodrošinātu, ka tiesvedībā nodokļu jomā tiek īstenota saprātīgā termiņa, kā tas paredzēts
[1950. gada 4. novembrī Romā parakstītajā] Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību
aizsardzības konvencijā [(turpmāk tekstā – “ECPAK”)], kas ratificēta ar 1955. gada 4. augusta
Likumu Nr. 848, un, it īpaši ņemot vērā, ka netiek izpildīti šīs konvencijas 6. panta 1. punktā
paredzētais nosacījums par izskatīšanu saprātīgā termiņā, izskatīšanas stadijā esošie strīdi
nodokļu jomā, kuru pamatā ir prasības, kas pirmās instances tiesā ir celtas vairāk nekā 10 gadus
pirms likuma, ar kuru šis dekrēts tika pārveidots par likumu, stāšanās spēkā, un kuros nolēmums
Valsts ieņēmumu dienestam ir bijis nelabvēlīgs gan pirmajā, gan otrajā instancē, ir jāizbeidz
saskaņā ar šādiem noteikumiem:

[..]

b)

strīdus nodokļu jomā, kas tiek izskatīti Corte suprema di cassazione, var izbeigt, ja tiek
samaksāta summa, kas atbilst 5 % no prasības summas [...], attiecīgi noraidot jebkādu prasību
par taisnīgu atlīdzību 2001. gada 24. marta Likuma Nr. 89 izpratnē. Šādu prasību nodokļu
maksātājs 90 dienu laikā sākot no likuma, ar kuru šis dekrēts tīcis pārveidots par likumu, spēkā
stāšanās brīža var iesniegt attiecīgajās tiesās sekretariātā vai kancelejā kopā ar pierādījumu par

attiec?go maks?jumu. Šaj? punkt? nor?d?t? tiesved?ba tiek aptur?ta l?dz iepriekš min?t? termi?a beig?m un izbeigta ar r?kojumu, ar kuru tiek sadal?ti visi ties?šan?s izdevumi. [Maks?jumi] nek?d? gad?jum? netiek atmaks?ti.”

Pamatlieta un prejudici?lie jaut?jumi

4

Sabiedr?ba 3M Company, kura ir re?istr?ta ASV, savas kontrol?t?s sabiedr?bas 3M Italia kapit?lda?u lietojuma ties?bas nodeva sabiedr?bai Shearson Lehman Hutton Special Financing, kura t?pat ir re?istr?ta ASV. Savuk?rt Shearson Lehman Hutton Special Financing š?s kapit?lda?u lietojuma ties?bas nodeva sabiedr?bai Olivetti & C., kuras galven? vad?bas vieta ir It?lij?, ar nosac?jumu, ka balssties?bas patur juridisk? ?pašniece, proti, 3M Company.

5

P?c kontroles veikšanas It?lijas nodok?u administr?cija secin?ja, ka lietojuma ties?bu nodošana Olivetti & C. ir bijusi fikt?va un ka dividendes, kuras 3M Italia izmaks?ja šai sabiedr?bai, faktiski ir sa??musi Shearson Lehman Hutton Special Financing, sabiedr?ba, kura nav re?istr?ta It?lij?. L?dz ar to t? nol?ma, ka š?m dividend?m ir piem?rojams nevis nodok?a ietur?jums 10 % apm?r? un attiec?gais It?lijas nodok?u rezidenti?m piem?rojamais nodok?u kred?ts, bet gan nodok?a ietur?jums 32,4 % apm?r?, kas It?lijas ties?bu aktos ir paredz?ts attiec?b? uz no ?pašuma g?to ien?kumu aplikšanu ar nodokli. Turkl?t nodok?u administr?cija secin?ja, ka atbild?ba par nodok?u ietur?jumu k??dainu piem?rošanu var tikt attiecin?ta uz 3M Italia. L?dz ar to t? noteica šai sabiedr?bai pien?kumu samaks?t ITL 20089887000 par 1989. gadu, ITL 12960747000 par 1990. gadu un ITL 9806820000 par 1991. gadu, pieskaitot soda naudu un procentu maks?jumus.

6

3M Italia attiec?gos pazi?ojumus par nodok?u par?du p?rs?dz?ja Commissione tributaria provinciale di Caserta (Kasertas provinces Nodok?u tiesa), kura šos pazi?ojumus atc?la. Šis nol?mums tika apstiprin?ts ar Commissione tributaria regionale Campania (Kamp?nijas re?iona Nodok?u tiesa) 2000. gada 14. j?lija spriedumu.

7

Ministero dell'Economia e delle Finanze un Agenzia delle Entrate kas?cijas k?rt?b? p?rs?dz?ja šo spriedumu iesniedz?jties?, tostarp nor?dot, ka attiec?gais dar?jums, proti, lietojuma ties?bu nodošana, paties?b? ir bijusi vien?gi simulat?va darb?ba ar m?r?i izvair?ties no nodok?a samaksas. Šaj? tiesved?bas stadij? 3M Italia l?dza piem?rot Dekr?tlikuma Nr. 40/2010 3. panta 2.a punkta b) apakšpunktu, t?d?j?di v?loties pan?kt Corte suprema di cassazione [Augst?kaj? Kas?cijas ties?] ierosin?t?s tiesved?bas izbeigšanu.

8

Corte suprema di cassazione tom?r ir šaubas par š?s ties?bu normas sader?gumu ar Savien?bas ties?b?m.

9

T?spr?t, rodas jaut?jums, vai ties?bu ?aunpr?t?gas izmantošanas aizlieguma princips, kas saska?oto nodok?u jom? ir noteikts 2006. gada 21. febru?ra spriedum? liet? C-255/02 Halifax u.c. (Kr?jums, I-1609. lpp.), k? ar? 2008. gada 21. febru?ra spriedum? liet? C-425/06 Part Service (Kr?jums, I-897. lpp.), var b?t attiecin?ms ar? uz nesaska?otajiem nodok?iem, k?, piem?ram,

tiešajiem nodokšiem. Šaj? zi?? t? it ?paši jaut?, “vai Kopienu interese var past?v?t t?d? liet? k? š? lieta, kurai ir starpvalstisks ekonomisks raksturs un kur? t?du juridisko formu, kuras ierasti nepiem?ro patiesam finanšu dar?jumam, izmantošanu var uzskat?t par EK l?gum? paredz?to pamatbr?v?bu, galvenok?rt kapit?la br?vas aprites, ?aunpr?t?gu izmantošanu”.

10

Ja tas t? ir, tad, t?spr?t, b?tu j?izv?rt?, vai šaj? liet? izskat?mais valsts ties?bu noteikums, atbilstoši kuram nodok?a maks?t?jam tiek noteikts “gandr?z simbolisks” pien?kums, nav pretrun? pien?kumam sod?t par ?aunpr?t?gu r?c?bu, k? ar? LES 4. panta 3. punktam, kur? dal?bvalst?m ir noteikts pien?kums veikt visus attiec?gos pas?kumus, lai nodrošin?tu to pien?kumu izpildi, kas izriet no L?guma, un attur?ties no visiem pas?kumiem, kas var?tu trauc?t Savien?bas m?r?u sasniegšanu.

11

Iesniedz?jtiesa turkl?t pauž šaubas par attiec?g? ties?bu noteikuma, kas, t?spr?t, ietver praktiski piln?gu atteikšanos no nodok?a par?da piedzi?as, sader?gumu ar vienoto tirgu reglament?jošajiem principiem. Atsaucoties uz “L?gum? garant?taj?m pamatbr?v?b?m un principiem”, t? it ?paši v?las noskaidrot, vai š?du noteikumu var uzskat?t par “nodok?u konkurences atbilstošu ?stenošanu”, ja, k? tas ir šaj? gad?jum?, nodok?a samaksas neveikšanas pamat? ir ?aunpr?t?ga r?c?ba. T?pat t? nor?da, ka š? atteikšan?s no nodok?a piedzi?as rada “diskrimin?ciju par labu lt?lij? re?istr?tajiem uz??mumiem”.

12

Iesniedz?jtiesa uzskata ar?, ka, iev?rojot priekšroc?bu, ko attiec?gais noteikums rada personai, kurai tas ir piem?rojams, un t?s selekt?vo raksturu, ir j??em v?r? LESD noteikumi valsts atbalsta jom?. T?spr?t, nodok?u amnestiju, ar kuru tiek ?stenota vienk?rša atteikšan?s no nodok?a, kaut ar? t? tiek veikta tikai tiesved?bas stadij?, paredzot b?tiski samazin?tas vai pat pavisam nenopietnas summas samaksu, nav iesp?jams pamatot ar attiec?g?s nodok?u sist?mas raksturu vai visp?r?jo uzb?vi un t? l?dz ar to princip? b?tu atz?stama par valsts atbalstu.

13

Visbeidzot iesniedz?jtiesa v?las noskaidrot, vai š?ds noteikums – tikt?l, cikt?l tas liedz p?d?j?s instances tiesai iesp?ju veikt tiesiskuma p?rbaudi, tai skait? Savien?bas ties?bu interpret?cijas un piem?rošanas p?rbaudi, un uzdot Tiesai prejudici?lu jaut?jumu, – nav pretrun? pien?kumam nodrošin?t Savien?bas ties?bu efekt?vu piem?rošanu.

14

Š?dos apst?k?os Corte suprema di cassazione nol?ma aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?dus prejudici?lus jaut?jumus:

“1)

Vai ties?bu ?aunpr?t?gas izmantošanas nodok?u jom? aizlieguma princips, k? tas ir defin?ts [iepriekš min?tajos] spriedumos liet? Halifax u.c. un liet? [...] Part Service, ir uzskat?ms par Kopienu ties?bu pamatprincipu, kas ir piem?rojams tikai attiec?b? uz saska?oto nodok?u jomu un jom?m, kas tiek regul?tas saska?? ar atvasin?to Kopienu ties?bu norm?m, vai ar? to var paplašin?ti piem?rot – gad?jum?, ja tiek p?rk?ptas pamatbr?v?bas, – ar? t?d?s nesaska?otu nodok?u jom?s k? tiešie nodok?i, ja tie attiecas uz t?diem starptautiskiem finanšu dar?jumiem k? gad?jums, kad viena sabiedr?ba ieg?d?jas cit? dal?bvalst? vai treš? valst? re?istr?tas

sabiedr?bas kapit?lda?u lietojuma ties?bas?

2)

Neatkar?gi no atbildes uz iepriekš?jo jaut?jumu, vai attiec?b? uz ties?bu noteikumu, kuru dal?bvalstis pie?em k? pas?kumu pret izvair?šanas no nodok?u maks?šanas nesaska?oto nodok?u jom?, ir Kopienas interese un vai š? interese tiek p?rk?pta, ja, atbr?vojot no soda nodok?u jom?, netiek piem?rots ties?bu ?aunpr?t?gas izmantošanas princips, kas t?pat ir atz?ts valsts ties?b?s, un, ja atbilde ir apstiprinoša, vai tiek p?rk?pti Eiropas Savien?bas l?guma 4. panta 3. punkt? paredz?tie principi?

3)

Vai saska?? ar principiem, ar kuriem tiek regul?ts vienotais tirgus, papildus ?rk?rtas pas?kumu attiec?b? uz piln?gu atteikšanos no nodok?u pras?juma noteikšanai t?pat ir aizliegti l?dz?gi ?rk?rtas pas?kumi attiec?b? uz nodok?u str?du izbeigšanu, kuru piem?rošana ir ierobežota laik? un ir pak?rtota nosac?jumam, ka tiek samaks?ta tikai da?a no maks?jam? nodok?a, kura ir daudz maz?ka par kop?jo summu?

4)

Vai saska?? ar nediskrimin?cijas principu un ties?bu noteikumiem valsts atbalsta jom? tiek pie?auts t?ds valsts tiesiskais regul?jums, ar kuru ir paredz?ta t?da nodok?u jom? radušos str?da izbeigšana, k?ds tiek izskat?ts šaj? liet??

5)

Vai Kopienų ties?bu efektyv?tes principas pie?auj t?du ?rk?rtas procesų?lo tiesisko regul?jumu. kas ir piem?rojams ierobežot? laik? un atbilstoši kuram tiesai, kura pie?em nol?mumu p?d?j? instanc? un kurai ir pien?kums iesniegt Eiropas Savien?bas Ties? prejudici?los jaut?jumus par sp?k? esam?bu un interpret?ciju, ir liegts veikt le?itimit?tes p?rbaudi (it ?paši p?rbaudi par Kopienų ties?bu pareizu interpret?ciju un piem?rošanu)?”

Par prejudici?lajiem jaut?jumiem

15

Ar šiem prejudiciālajiem jautājumiem iesniedzātjiesība b?t?b? v?las noskaidrot, vai Savienības tiesības, it īpaši tiesību jaunpr?t?gas izmantošanas aizlieguma princips, LES 4. panta 3. punkts, LESD garantēt?s brīvības, nediskriminācijas princips, valsts atbalsta jomā pastāv?š?s tiesību normas, k? ar? pienākums nodrošināt Savienības tiesību efektīvu piemērošanu, ir interpretējamas tādējādi, ka tādā lietā k? pamatlieta, kura attiecas uz tiešajiem nodokļiem, nav pieļaujama tāda valsts tiesību noteikuma piemērošana, ar kuru ties?, kura nodokļu jomā pieņem nolikumu p?dīj? instanc?, paredz?ts izbeigt izskatīšanas stadijā esoš?s tiesvedības, ja tiek samaksāta summa, kas atbilst 5 % no prasības summas, un ja šo tiesvedību pamat? ir bijusi prasība, kas pirmajā instanc? ir celta vairāk nekā desmit gadus pirms š? noteikuma spēkā stāšanās, un ja pirmaj?s div?s instanc?s pieņemtais nolikums nodokļu administrācijai ir bijis nelabvēlīgs.

Par pie?emam?bu

16

3M Italia un Itālijas valdība uzskata, ka līgums sniegt prejudiciālu nolikumu ir nepieņemams.

17

Tā kā pamattiesvedējam nav pilnvaru un galīgi konstatēts nodoms vai neuzmanība, tā kā Savienības tiesības nav piemērojamas pamatlīdz un tā kā Itālijas tiesību sistēmā konstitucionāls princips, kas aizliedz tiesību ieviešanu izmantošanu, pirmajiem diviem iesniedzētājiem uzdotajiem jautājumiem, pēc 3M Italia domām, nav nekādas saistības ar pamatlīdz faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu un tie skar hipotētiska rakstura problēmu.

18

Itālijas valdība savukārt norāda, ka līgums par prejudiciālu jautājumu uzdošanu neatbilst pienākumam norādīt visus pamatlīdz raksturojošos faktiskos un tiesiskos elementus, lai autu Tiesai sniegt tādā interpretācijā, kas būtu noderīga pamatlīdz atrisināšanai. Itāliņi līgumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu neesot ietverts itin nekāds Dekrēta Nr. 40/2010 3. panta 2.a punkta vārdi, kas autu izprast iemeslu, kādēļ šajā tiesību noteikumā ir paredzēta atteikšanās no nodokļa piedziņas. Tajā neesot arī norādīts, kā izpaužas pamatlīdz faktisko apstākļu starpvalstu raksturs un kādēļ tie būtu atzīstami par tiesību ieviešanu izmantošanu. Līdz ar to uzdotie jautājumi esot abstrakti un hipotētiski.

19

Šajā ziņā ir jāatgādina, ka valsts tiesas iesniegto līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu Tiesa var atzīt par nepieņemamu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka līgumam Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamattiesvedēja faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, ja problēmai ir hipotētisks raksturs vai arī ja Tiesas rēķinā nav faktisko un juridisko elementu, kas vajadzīgi, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (itāliņi skat. 1995. gada 15. decembra spriedumu lietā C-415/93 Bosman, Recueil, I-4921. lpp., 61. punkts, kā arī 2011. gada 31. marta spriedumu lietā C-450/09 Schröder, Krājums, I-2497. lpp., 17. punkts).

20

Konkrēti, attiecībā uz informāciju, kas ir jāiesniedz Tiesai saistībā ar prejudiciālo nolikumu procedūru, tās mērķis ir ne tikai aut Tiesai sniegt iesniedzētājam noderīgas atbildes, bet arī sniegt iespēju dalībvalstu valdībām, kā arī citām ieinteresētajām personām saskaņā ar Tiesas Statutu 23. pantu iesniegt savus apsvērumus. Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai tādēļ, pirmkārt, ir nepieciešams, lai valsts tiesa noteiktu faktisko un tiesisko situāciju, ar kādu ir saistīti tās uzdotie jautājumi, vai vismaz paskaidrotu faktiskos pieņēmumus, ar kuriem ir pamatoti šie jautājumi. Otrkārt, līgumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu ir jānorāda, tieši kāpēc valsts tiesa šaubas par Savienības tiesību interpretāciju un uzskata, ka Tiesai ir jāuzdod prejudiciāli jautājumi (2009. gada 8. septembra spriedums lietā C-42/07 Liga Portuguesa de Futebol Profissional un Bwin International, Krājums, I-7633. lpp., 40. punkts un tajā minētā judikatūra).

21

Šajā lietā līgumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu ir ietverts pamatlīdz rašanās fakts un atbilstošo valsts tiesību, proti, Dekrēta Nr. 40/2010 3. panta 2.a punkta b) apakšpunkta, izklāsts. Tāpat tajā ir norādīti iemesli, kuru dēļ iesniedzētājam ir šaubas par šīs tiesību noteikuma saderīgumu ar Savienības tiesībām un kuru dēļ tā ir uzskatījusi par vajadzīgu vērsties Tiesā ar līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu.

Kaut arī iesniedzētāja savs trešais jautājums, kurš vispārīgi attiecas uz "vienoto tirgu reglamentējošo principu" interpretāciju, nav konkrēti precizējusi šos principus, ar lūgumu par prejudiciālu jautājumu uzdošanu ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izklāstu, kā arī šaubām par Dekrētlikuma Nr. 40/2010 3. panta 2.a punkta b) apakšpunkta saderīgumu ar Savienības tiesību kopumu tomēr ir pietiekami, lai dalībvalstis un citas ieinteresētās personas varētu iesniegt savus apsvērumus šajā ziņā un efektīvi piedalīties tiesvedībā, kā par to liecina šajā tiesvedībā piedalījušos lietas dalībnieku rakstveida un mutvārdu apsvērumi, kā arī lai Tiesa varētu sniegt minētajai tiesai lietderīgu atbildi.

Visbeidzot, jautājums par to, vai pamatlietā ir piemērojamas Savienības tiesības, ir saistīts ar uzdoto jautājumu – atbilstoši tam, kā tie ir pārrēķināti šā sprieduma 15. punktā, – pārbaudi pārbūtības. Šiem jautājumiem ir izšķiroša nozīme nolūmuma šajā lietā pieņemšanā tiktāl, ciktāl runa ir par attiecīgās lietas izbeigšanu ar iesniedzētājas pieņemtu lūgumu, piemērojot attiecīgo valsts tiesību noteikumu. No tā izriet, ka šiem jautājumiem ir acīmredzama saistība ar pamatlīstas faktiskajiem apstākļiem un ka tie nav nedz abstrakti, nedz hipotētiski.

Ēmot vārā iepriekš minēto, lūgums sniegt prejudiciālu nolūmumu ir jāuzskata par pieņemamu.

Par lietas būtību

Ir jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, lai arī tiešie nodokļi, nenoliedzami, ietilpst dalībvalstu kompetencē, tām šā kompetence ir jāsteno, ievērojot Savienības tiesības (it īpaši skat. 2009. gada 17. septembra spriedumu lietā C-182/08 Glaxo Wellcome, Krājums, I-8591. lpp., 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

Šajā lietā Dekrētlikuma Nr. 40/2010 3. panta 2.a punkta b) apakšpunktā ir paredzēts, ka, "lai ierobežotu tiesvedību nodokļu jomā ilgumu, ievērojot tiesvedības saprātīgā ilguma principu [ECPAK] izpratnē un Ēmot vārā tostarp [tā] 6. panta 1. punktā paredzētā saprātīgā termiņa neievērošanu", samaksājot summu, kas atbilst 5 % no prasības summas, un atsakoties no zaudējumu atlīdzināšanas prasības par saprātīgā termiņa neievērošanu, tiek izbeigtas Corte suprema di cassazione nodokļu jomā izskatīšanas stadijā esošās lietas, kuru ilgums kopš pirmajā instancē celtās prasības brīža ir pārsniedzis desmit gadus un kurās pirmās divās instancēs pieņemtais nolūmums nodokļu administrācijai ir bijis nelabvēlīgs.

Turklāt ir jāuzsver, ka Dekrētlikuma Nr. 40/2010 3. panta 2.a punkta b) apakšpunkta – kuru iesniedzētāja interpretē kā atteikšanos no nodokļa piedziņas – mērķis atbilstoši tās formulējumam ir samazināt nodokļu jomā ierosināto tiesvedību ilgumu, lai nodrošinātu ECPAK noteiktā saprātīgā termiņa principa ievērošanu un izbeigtu tās pārkāpumus.

Šaj? zi?? no lietas materi?liem izriet, ka pamatliet? past?vošie faktiskie apst?k?i ir radušies vair?k nek? pirms 20 gadiem.

29

Tieši ?emot v?r? šos apst?k?us, ir j?izv?rt?, vai l?mum? par prejudici?lu jaut?jumu uzdošanu min?tie Savien?bas ties?bu noteikumi un principi t?d? liet? k? pamatlieta pie?auj t?da valsts ties?bu noteikuma k? Dekr?tlikuma Nr. 40/2010 3. panta 2.a punkta b) apakšpunkts piem?rošanu.

30

Pirmk?rt, saist?b? ar ties?bu ?aunpr?t?gas izmantošanas aizlieguma principu un LES 4. panta 3. punktu vispirms ir j?nor?da, ka pamatlietas gad?jum? runa nav par t?du lietu, kur? nodok?u maks?t?ji b?tu atsakušies vai var?tu atsaukties uz k?du Savien?bas ties?bu normu kr?pniecisk? vai ?aunpr?t?g? nol?k?. L?dz ar to iepriekš min?tajiem spriedumiem liet? Halifax u.c., k? ar? liet? Part Service, kuri ir pasludin?ti pievienot?s v?rt?bas nodok?a jom? un uz kuriem, v?loties noskaidrot, vai šajos spriedumos noteiktais ties?bu ?aunpr?t?gas izmantošanas aizlieguma princips ir attiecin?ms ar? uz nesaska?oto nodok?u jomu, ir atsaukusies iesniedz?jtiesa, šaj? liet? nav noz?mes.

31

Turpin?jum? ir j?nor?da, ka no lietas materi?liem neizriet ar?, ka pamatliet? b?tu izskat?ms jaut?jums par t?da valsts ties?bu noteikuma piem?rošanu, kas ietver k?das no LESD garant?taj?m br?v?b?m ierobežojumu, k? ar? iesp?jamo š?da ierobežojuma pamatojam?bu ar nepieciešam?bu nov?rst ?aunpr?t?gu r?c?bu. L?dz ar to nav noz?mes ar? Tiesas judikat?rai attiec?b? uz ties?bu ?aunpr?t?gu izmantošanu tiešo nodok?u jom?, kura tostarp izriet no 2006. gada 12. septembra sprieduma liet? C-196/04 Cadbury Schweppes un Cadbury Schweppes Overseas (Kr?jums, I-7995. lpp.), 2007. gada 13. marta sprieduma liet? C-524/04 Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation (Kr?jums, I-2107. lpp.), 2008. gada 4. decembra sprieduma liet? C-330/07 Jobra (Kr?jums, I-9099. lpp.), k? ar? no iepriekš min?t? sprieduma liet? Glaxo Wellcome.

32

Visbeidzot katr? zi?? ir j?konstat?, ka Savien?bas ties?b?s nepast?v neviens visp?r?jais princips, no kura izriet?tu dal?bvalstu pien?kums apkarot ?aunpr?t?gu r?c?bu tiešo nodok?u jom? un kurš nepie?autu t?da noteikuma k? pamatliet? izv?rt?jamais noteikums piem?rošanu gad?jum?, kad ar nodokli apliekam? dar?juma pamat? ir š?da r?c?ba un kad jaut?jums neskar Savien?bas ties?bas.

33

No t? izriet, ka ties?bu ?aunpr?t?gas izmantošanas aizlieguma princips un LES 4. panta 3. punkts, saska?? ar kuru dal?bvalstis veic visus vajadz?gos visp?r?jos un ?pašos pas?kumus, lai nodrošin?tu to pien?kumu izpildi, kas izriet no Savien?bas ties?b?m, un atturas no jebk?diem pas?kumiem, kuri var?tu apdraud?t Savien?bas m?r?u sasniegšanu, t?d? liet? k? pamatlieta princips nevar liegt t?da valsts ties?bu noteikuma k? Dekr?tlikuma Nr. 40/2010 3. panta 2.a punkta b) apakšpunkts piem?rošanu.

34

Otrk?rt, run?jot par LESD garant?taj?m br?v?b?m un nediskrimin?cijas principu, ir j?piebilst, ka pamatliet? apl?kotais dar?jums ac?mredzami skar vien?gi kapit?la br?vu apriti tikt?l, cik?t?l tas attiecas uz It?lij? re?istr?tas sabiedr?bas kapit?lda?u lietojuma ties?bu nodošanu citai It?lij?

re?istr?tai sabiedr?bai, ko ir veikusi trešaj? valst? re?istr?ta sabiedr?ba. Tom?r šaj? zi?? pietiek vien konstat?t, ka nekas no lietas materi?los ietvert? ne?auj secin?t, ka t?d? liet? k? pamatlieta t?ds noteikums k? Dekr?tlikuma Nr. 40/2010 3. panta 2.a punkta b) apakšpunkts var?tu ietekm?t kapit?la br?vu apriti, nedz ar? visp?r?g?k – k?das no LESD garant?taj?m br?v?b?m ?stenošanu.

35

T? k? š?s br?v?bas ir visp?r?j? principa par jebk?das diskrimin?cijas pilson?bas d?? aizliegšanu konkr?ta izpausme šaj?s jom?s (šaj? zi?? skat. 2010. gada 11. marta spriedumu liet? C-384/08 Attanasio Group, Kr?jums, I-2055. lpp., 31. punkts), ar? šis princips ar tiešo nodok?u jomu saist?t? liet? neliedz piem?rot t?du valsts ties?bu noteikumu k? Dekr?tlikuma Nr. 40/2010 3. panta 2.a punkta b) apakšpunkts.

36

Trešk?rt, attiec?b? uz valsts atbalsta jom? past?vošaj?m ties?bu norm?m Tiesa ir vair?kk?rt nospriedusi, ka valsts intervences pas?kuma m?r?is nav pietiekams apst?klis, lai šis pas?kums netiktu atz?ts par “atbalstu” LESD 107. panta izpratn?. Šaj? pant? b?t?b? nav paredz?ts nodal?jums atkar?b? no t?, k?di ir valsts intervences pas?kuma iemesli vai m?r?i, bet šie pas?kumi ir defin?ti, ?emot v?r? to rad?t?s sekas (skat. 2008. gada 22. decembra spriedumu liet? C-487/06 P British Aggregates/Komisija, Kr?jums, I-10515. lpp., 84. un 85. punkts, k? ar? tajos min?t? judikat?ra).

37

Saska?? ar past?v?go judikat?ru, lai pas?kums tiktu kvalific?ts par valsts atbalstu, ir j?b?t izpild?tiem visiem t?l?k nor?d?tajiem nosac?jumiem. Pirmk?rt, tam j?b?t saist?tam ar valsts iejaukšanos vai valsts l?dzek?u izmantošanu. Otrk?rt, šim iejaukšan?s gad?jumam j?b?t t?dam, kas var ietekm?t tirdzniec?bu starp dal?bvalst?m. Trešk?rt, tam j?b?t t?dam, ar ko tiek rad?ta priekšroc?ba t? sa??m?jam. Ceturtk?rt, tam j?b?t t?dam, ar ko tiek izkrop?ota konkurence vai ar? tiek rad?ti draudi to izkrop?ot (2010. gada 10. j?nija spriedums liet? C-140/09 Fallimento Traghetti del Mediterraneo, Kr?jums, I-5243. lpp., 31. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

38

Saist?b? ar trešo nosac?jumu ir j?atg?dina, ka pas?kums, ar kuru valsts iest?des atseviš?iem uz??mumiem pieš?ir labv?l?g?ku nodok?u rež?mu, kas, kaut ar? nav valsts l?dzek?u pieš?iršana, nost?da sa??m?jus finansi?li izdev?g?k? st?vokl? nek? p?r?jos nodok?u maks?t?jus, ir uzskat?ms par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratn? (skat. 2005. gada 15. decembra spriedumu liet? C-66/02 It?lija/Komisija, Kr?jums, I-10901. lpp., 78. punkts).

39

Turpret? priekšroc?bas, kas izriet no visp?r?ji piem?rojama pas?kuma, kurš bez iz??muma piem?rojams visiem saimniecisk?s darb?bas subjektiem, nevar uzskat?t par valsts atbalstu š?s ties?bu normas izpratn? (skat. iepriekš min?to spriedumu liet? It?lija/Komisija, 99. punkts).

40

Lai nov?rt?tu pas?kuma selektivit?ti, ir j?p?rbauda, vai min?tais pas?kums attiec?gaj? tiesiskaj? iek?rt? ir uzskat?ms par priekšroc?bu konkr?tiem uz??mumiem sal?dzin?jum? ar citiem, kuri ir faktiski un juridiski sal?dzin?m? situ?cij?. Tom?r valsts atbalsta j?dziens neietver valsts pas?kumus, kuri rada diferenci?ciju starp uz??mumiem un t?d?j?di ir a priori selekt?vi, ja š?da diferenci?cija izriet no sist?mas, kur? tie ietilpst, rakstura vai strukt?ras (skat. iepriekš min?to

spriedumu liet? British Aggregates/Komisija, 82. un 83. punkts, k? ar? tajos min?t? judikat?ra).

41

Šaj? liet?, ja tiek pie?emts, ka Dekr?tlikuma Nr. 40/2010 3. panta 2.a punkta b) apakšpunkta piem?rošana k?d? konkr?t? situ?cij? var rad?t priekšroc?bu personai, kurai ir piem?rojams šis ties?bu noteikums, tad attiec?b? uz š? pas?kuma selektivit?ti ir j?nor?da, ka šis pas?kums ir visp?r?gi piem?rojams attiec?b? uz visiem nodok?u maks?t?jiem, kuri ir Corte suprema di cassazione nodok?u jom? ierosin?tas tiesved?bas dal?bnieki, neatkar?gi no attiec?g? nodok?a rakstura, ja š?s tiesved?bas pamat? ir pras?ba, kas pirmaj? instanc? ir celta vair?k nek? desmit gadus pirms š? noteikuma sp?k? st?šan?s un ja pirmaj?s div?s instanc?s pie?emtais nol?mums nodok?u administr?cijai ir bijis nelabv?l?gs.

42

Apst?klis, ka š? pas?kuma sniegt?s priekšroc?bas var izmantot vien?gi tie nodok?u maks?t?ji, kuri atbilst šiem iepriekš min?tajiem nosac?jumiem, pats par sevi vien nevar pieš?irt tam selekt?va pas?kuma raksturu. J?konstat?, ka personas, kuras nevar pretend?t uz š? pas?kuma piem?rošanu, iev?rojot valsts likumdev?ja izvirz?to m?r?i nodrošin?t sapr?t?ga termi?a principa iev?rošanu, nav faktiski un juridiski sal?dzin?m? situ?cij? ar šiem iepriekš min?tajiem nodok?u maks?t?jiem.

43

Šim pas?kumam, nenoliedzami, ir ierobežota piem?rojam?ba laik?, jo nodok?u maks?t?jiem, lai var?tu pan?kt t? piem?rošanu, ir j?iesniedz pras?bas pieteikums attiec?gaj? tiesas sekretari?t? vai kancelej? 90 dienu laik? no likuma, ar kuru attiec?gais dekr?ts ticis p?rveidots par likumu, sp?k? st?šan?s br?ža. Tom?r, pirmk?rt, šis ierobežojums ir rakstur?gs š?da veida pas?kumiem, kuri var b?t tikai ?oti prec?zi defin?ti, un, otrk?rt, šis termi?š š?iet pietiekams, lai visiem nodok?u maks?t?jiem, attiec?b? uz kuriem ir piem?rojams šis visp?r?gais un konkr?tais pas?kums, tiktu nodrošin?ta iesp?ja pan?kt š? pas?kuma piem?rošanu.

44

No t? – nepast?vot vajadz?bai izv?rt?t p?r?jos š? sprieduma 37. punkt? atg?din?tos nosac?jumus – izriet, ka t?ds pas?kums k? Dekr?tlikuma Nr. 40/2010 3. panta 2.a punkta b) apakšpunkt? paredz?tais pas?kums nevar tikt kvalific?ts k? valsts atbalsts.

45

Visbeidzot, attiec?b? uz pien?kumu nodrošin?t Savien?bas ties?bu efekt?vu piem?rošanu no visa iepriekš min?t? izriet, ka ties?bu ?aunpr?t?gas izmantošanas aizlieguma princips, LESD 4. panta 3. punkts, LESD garant?tas br?v?bas, nediskrimin?cijas princips un valsts atbalsta jom? past?voš?s ties?bu normas neliedz ar tiešo nodok?u jomu saist?t? liet? piem?rot t?du valsts ties?bu noteikumu k? Dekr?tlikuma Nr. 40/2010 3. panta 2.a punkta b) apakšpunkts.

46

Nepast?vot Savien?bas ties?bu p?rk?pumam, l?dz ar to nevar tikt uzskat?ts, ka š?ds noteikums – tikt?l, cikt?l t? sekas k? jebkuram noteikumam, kur? paredz?ta tiesved?bas izbeigšana pirms nol?muma p?c b?t?bas pie?emšanas, ir t?das, ka valsts tiesai, kura pie?em nol?mumu p?d?j? instanc?, tiek liegta iesp?ja veikt tiesiskuma p?rbaudi attiec?gaj?s tiesved?b?s atbilstoši Savien?bas ties?b?m, vajadz?bas gad?jum? ar? v?ršoties Ties? atbilstoši LESD 267. pantam, – ir pretrun? valstu tiesu, kuras pie?em nol?mumu p?d?j? instanc?, pien?kumam, ?stenojot to

attiec?go jurisdikciju, nodrošin?t Savien?bas ties?bu efekt?vu piem?rošanu.

47

?emot v?r? visus šos apsv?rumus, uz uzdotajiem jaut?jumiem ir j?atbild, ka Savien?bas ties?bas, it ?paši ties?bu ?aunpr?t?gas izmantošanas aizlieguma princips, LES 4. panta 3. punkts, LESD garant?t?s br?v?bas, nediskrimin?cijas princips, valsts atbalsta jom? past?voš?s ties?bu normas, k? ar? pien?kums nodrošin?t Savien?bas ties?bu efekt?vu piem?rošanu, ir interpret?jamas t?d?j?di, ka t?d? ar tiešajiem nodok?iem saist?t? liet? k? pamatlieta t?s pie?auj t?da valsts ties?bu noteikuma piem?rošanu, ar kuru ties?, kura nodok?u jom? pie?em nol?mumu p?d?j? instanc?, paredz?ts izbeigt izskat?šanas stadij? esoš?s tiesved?bas, ja tiek samaks?ta summa, kas atbilst 5 % no pras?bas summas, un ja šo tiesved?bu pamat? ir bijusi pras?ba, kas pirmaj? instanc? ir celta vair?k nek? desmit gadus pirms š? noteikuma sp?k? st?šan?s, un ja pirmaj?s div?s instanc?s pie?emtais nol?mums nodok?u administr?cijai ir bijis nelabv?l?gs.

Par ties?šan?s izdevumiem

48

Attiec?b? uz lietas dal?bniekiem š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to lietas dal?bnieku izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (ceturt? pal?ta) nospriež:

Savien?bas ties?bas, it ?paši ties?bu ?aunpr?t?gas izmantošanas aizlieguma princips, LES 4. panta 3. punkts, LESD garant?t?s br?v?bas, nediskrimin?cijas princips, valsts atbalsta jom? past?voš?s ties?bu normas, k? ar? pien?kums nodrošin?t Savien?bas ties?bu efekt?vu piem?rošanu, ir interpret?jamas t?d?j?di, ka t?d? ar tiešajiem nodok?iem saist?t? liet? k? pamatlieta t?s pie?auj t?da valsts ties?bu noteikuma piem?rošanu, ar kuru ties?, kura nodok?u jom? pie?em nol?mumu p?d?j? instanc?, paredz?ts izbeigt izskat?šanas stadij? esoš?s tiesved?bas, ja tiek samaks?ta summa, kas atbilst 5 % no pras?bas summas, un ja šo tiesved?bu pamat? ir bijusi pras?ba, kas pirmaj? instanc? ir celta vair?k nek? desmit gadus pirms š? noteikuma sp?k? st?šan?s, un ja pirmaj?s div?s instanc?s pie?emtais nol?mums nodok?u administr?cijai ir bijis nelabv?l?gs.

[Paraksti]

(*) Tiesved?bas valoda – it??u.